

138 . Oradea | Județ: Bihor | Punct: Sere | Anul: 2000

Anul: 2000

Cod RAN: 26573.03

Perioade: Preistorie, Protoistorie, Antichitate, Evul Mediu

Epoci: Epoca bronzului, Hallstatt, La Tène, Epoca romană timpurie, Epoca romană târzie, Epoca medievală timpurie, Epoca medievală timpurie, Evul Mediu

Tipuri sit: locuire

Categorii sit: Domestic, Industrial, Neatribuit

Autori: Sorin Bulzan, Gruia Traian Fazecaș, Călin Ghemiș

Instituții: Muzeul Țării Crișurilor, Oradea, Muzeul Țării Crișurilor, Oradea, Muzeul Țării Crișurilor, Oradea

Raport

Cercetările arheologice în acest sit s-au desfășurat în perioada lunilor iulie 2000, octombrie - noiembrie 2000. Construcția unui dig de către S. C. Avicola s-a realizat prin decopertarea cu buldozerul, în adâncimi variabile a unei suprafețe cuprinse între 70 - 40 m lățime x 250 m lungime. Suprafața afectată se află la 200 m SE, pe aceeași terasă unde în 1999 s-au desfășurat alte săpături de salvare (vezi Cronica 1999, p. 69 - 70). Constatându-se lipsa aproape totală a stratului - straturilor de cultură am încercat salvarea complexelor care se conturau în plan orizontal prin trasarea unor suprafețe care au fost îndreptate și curățate de crusta tasată lăsată de utilaje.

Complexele de epoca bronzului. Au fost identificate două platforme din piatră de râu P 1 și P 2 de mari dimensiuni, una mult distrusă, cealaltă - aproape intactă, nici una integral surprinsă, cu toate că au fost deschise succesiv noi suprafețe. În amândouă, materialul ceramic a apărut sporadic împreună cu bucăți de chirpic, ele aparțin bronzului timpuriu, grupului cultural Sanislău. Tot aceeași încadrare o au câteva gropi. Alte gropi conțin material Otomani, alături de mult material ceramic Wietenberg. Utilizarea tuturor gropilor de epoca bronzului era una menajeră. Acestea au fost identificate mai ales în partea de SE a suprafeței afectate.

Complexele aparținând primei epoci a fierului - Hallstatt (cultura Gáva). Cu preponderență tot în zona de SE a suprafeței decopertate mecanic au fost surprinse o locuință de formă rotundă cu inventar ceramic și osteologic bogat și câteva gropi menajere.

Complexele Latene B2 - C2. Deosebit de interesante, atât ca număr, cât și ca diversitate sunt complexele cu material ceramic de factură celtică, lucrat la roată și cel de tradiție Szentes - Vekerzug, Sanislău - Nir lucrată cu mâna, în care proporția între ceramica lucrată cu mâna și cea la roată este variabilă. Între cele 4 locuințe identificate, toate de formă rectangulară, există diferențe semnificative în privința acestui procentaj; aproximativ 50% în L. 1, foarte puțină ceramică în L. 3 - probabil un atelier, cum arată și greutatea de lut aliniată pe latura de E, de asemenea puțină ceramică în L. 10 pentru a putea fi stabilită o proporție și în sfârșit majoritatea covârșitoare a ceramicii lucrate cu mâna în L. 4. În acest din urmă complex, chiar și ceramica lucrată la roată, imită uneori forme ale vaselor lucrate cu mâna, asemănătoare cu cele din așezarea de la Ciumești și cu cele de la Berea, de care așezarea nou identificată se apropie și prin raportul ceramicii la roată și cu mâna. Nici o instalație de foc nu a fost găsită intactă. Gropile, majoritatea în formă de pâlnie cu gura în jos se concentrează, ca și locuințele, mai ales în partea din mijlocul suprafeței afectate de lucrări. Două se remarcă prin inventar Gr. 10 - vase aruncate la mijlocul înălțimii gropii și Gr. 12, pe fundul căruia a fost depus un câine. Fără a putea afirma cu siguranță, credem că aceleași epoci îi aparține un șanț cu profilul în formă de V, care ar fi putut mărgini așezarea spre SE.

Complexele de epocă romană. O singură groapă, Gr. 25, dotată cu vatră, permite această datare pe baza unor fragmente de terra sigillata lisă și a unor fragmente ceramice lucrate cu mâna.

Complexele de secolele V - VI p. Chr. A fost identificat un singur complex de formă ovală, sprijinit pe stâlpi de lemn, un atelier de prelucrat piepteni din os cu șiruri de dinți bilaterale, unde au fost surprinse aproape toate operațiunile de confecționare și datat ca atare cu ajutorul unui cercel din bronz cu capăt poliedric.

Complexele medievale timpurii din secolele XI - XII p. Chr. Au fost identificate pe întreaga suprafață: 4 locuințe din care două întretăiate, toate de formă rectangulară, cu gropi de pari pe laturi și la colțuri (L. 6, 7, 8), într-un caz probabil cu tălpici (L. 2), toate dotate cu instalații de încălzit, două cu vetre - L 2 și L 7 - iar una cu cuptor de tip "pietrar". Gropile rotunde sau ovale au în profil forma de pâlnie întoarsă cu gura în jos sau sunt simple cu fundul albiat. Câteva au pereții arși probabil în vederea depozitării proviziilor (igienizării). În două gropi au fost depuse câte un schelet de câine, după un obicei cunoscut în câmpia ungară legat de prestarea jurămintelor. Inventarul complexelor este preponderent ceramic, cu decor constând în linii în val și orizontale, fascicule de linii în val, cu roțița, cu unghia, etc. cele câteva piese de fier aparțin unor cosoare. Descoperirea unei baterii de cinci cuptoare simple, fiecare cu gropile de deservire, cu unul construit peste un altul demantelat a fost mult îngreunată datorită distrugerii cu mijloace mecanice până la crustă a trei dintre ele și a intrării în mantaua digului a altuia. Nu știm prin urmare dacă acestea au fost săpate în peretele unei încăperi care le adăpostea pe toate sau au fost clădite în spațiu deschis.

În februarie 2001 zona intrată în regim de cercetare arheologică de salvare a fost inundată cu dejecții animaliere provenind de la Avicola S.A., ceea ce face imposibilă continuarea cercetărilor în zona îndiguită. La campanie a participat și studentul A. Lakatos de la Universitatea Babeș-Bolyai.

Informații suplimentare online

[Raportul 1096 din cronica.cimec.ro](http://raportul1096.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](http://localizare.pe.harta.cimec.ro)
